

Державний вищий навчальний заклад
«Донецький національний технічний університет»
Кафедра історії та права

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Перший проректор

_____ Леонід Бачурін

« _____ » _____ 2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОНД 1.10, ОНД 1.13 ФІЛОСОФІЯ

(шифр і назва навчальної дисципліни)

Рівень освіти: перший (бакалаврський)

Спеціальність (ості)

121 Інженерія програмного забезпечення, 122
Комп'ютерні науки, 123 Комп'ютерна
інженерія, 125 Кібербезпека, 151 Автоматизація
та комп'ютерно-інтегровані технології, 152
Метрологія та інформаційно-вимірювальна
техніка, 172 Телекомунікації та радіотехніка.

(шифр і назва спеціальності (тей))

Освітня програма

Інженерія програмного забезпечення,
Комп'ютерні науки, Комп'ютерна інженерія,
Кібербезпека, Системна інженерія, Комп'ютерні
інформаційно-вимірювальні технології,
Інформаційні та телекомунікаційні мережі.

(назва освітньої програми)

Мова навчання: українська

Робоча програма навчальної дисципліни «Філософія»

(повна назва дисципліни)

для здобувачів вищої освіти за спеціальностями **121 Інженерія програмного забезпечення, 122 Комп'ютерні науки, 123 Комп'ютерна інженерія, 125 Кібербезпека, 151 Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології, 152 Метрологія та інформаційно-вимірювальна техніка, 172 Телекомунікації та радіотехніка..**

«_____» _____ 2022 року. – 9 с.

Розробник:

доцент кафедри історії та права, доцент, к.і.н. Дмитрик І.О.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри історії та права

(назва кафедри)

Протокол № 1 від. “ 01 ” вересня 2022 р.

В.о. завідувача кафедри _____ (Грудницький В.М.)

(підпис)

«_____» _____ 2022 р.

Схвалено Науково-методичною комісією галузі знань 12 Інформаційні технології

(шифр,назва)

Протокол № _____ від. “ _____ ” _____ 20__ р.

“ _____ ” _____ 20__ р. Голова _____ (Башков Є.О.)

підпис) _____ (прізвище та ініціали)

Схвалено Науково-методичною комісією галузі знань 15 Автоматизація та приладобудування

(шифр,назва)

Протокол № _____ від. “ _____ ” _____ 20__ р.

“ _____ ” _____ 20__ р. Голова _____ (Воропасва В.Я.)

Схвалено Науково-методичною комісією галузі знань 17 Електроніка та телекомунікації

(шифр,назва)

Протокол № _____ від. “ _____ ” _____ 20__ р.

“ _____ ” _____ 20__ р. Голова _____ (Вовна О.В.)

1. Загальна інформація

Форма навчання	Денна	Заочна
Статус	обов'язкова	
Обсяг в кредитах ЄКТС	4	-
Обсяг в годинах за навчальним планом, разом: в тому числі:	120	-
лекції:	32	-
практичні заняття:	-	-
лабораторні заняття:	-	-
семінари:	16	-
самостійна робота:	72	-
Форма підсумкового контролю	Екзамен	
Дисципліну викладають	Дмитрик Ірина Олександрівна e-mail: iryna.dmytryk@donntu.edu.ua https://donntu.edu.ua/fem/kafedra-ip	

Передумови для вивчення дисципліни: вивченню дисципліни передують засвоєння базових положень із дисциплін «Історія України та української культури», «Правознавство», «Психологія».

2. Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни є формування знань про предмет філософії, основні етапи та напрями розвитку філософського знання, а також вмінь застосувати основи філософської методології.

Компетентності:

- ✓ здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- ✓ здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;
- ✓ здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя;
- ✓ здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;
- ✓ здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;
- ✓ здатність працювати як в команді, так і автономно;
- ✓ здатність діяти соціально відповідально та свідомо;
- ✓ здатність бути критичним та самокритичним;
- ✓ здатність діяти на основі етичних міркувань;

Програмні результати навчання:

- знати та розуміти вплив технічних рішень в суспільному, економічному, соціальному та екологічному контексті;
- вміти системно мислити та застосовувати творчі здібності до формування нових ідей;
- вміти ефективно працювати як індивідуально, так і у складі команди;
- вміти поєднувати теорію та практику, а також приймати рішення та виробляти стратегію діяльності для вирішення завдань спеціальності з урахуванням загальнолюдських цінностей, суспільних, державних та виробничих інтересів;
- застосовувати знання основних форм і законів абстрактно-логічного мислення, основ методології наукового пізнання, форм і методів вилучення, аналізу, обробки та синтезу інформації в предметній області комп'ютерних наук;
- усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

3. Очікувані результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- предмет і специфіку філософського знання;
- місце і роль філософії в культурі;
- особливості становлення філософії, її структуру;
- історичні етапи розвитку, напрями та школи, загальні проблеми філософії кожного періоду;
- основні проблеми, завдання та перспективи розвитку онтології, гносеології, соціальної філософії, філософії історії та культури;
- базовий філософський понятійно-категоріальний апарат.

вміти:

- відслідковувати закономірності генезису філософського знання в контексті проблем онтології, пізнання, соціально-історичного буття;
- навчитися розрізняти філософські позиції в розумінні світу;
- розвивати та застосовувати методичну чіткість мислення, аналітичні та пізнавальні здібності;
- формувати власну світоглядну та громадянську позицію, застосувати набуті філософські знання в подальшій практичній діяльності.

4. Засоби діагностики результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання можуть бути:

- екзамени;
- аналітичні звіти, реферати, есе;
- інші види індивідуальних та групових завдань.

5. Критерії оцінювання результатів навчання

Навчальні досягнення студентів оцінюються в межах поточного, проміжного (після кожного змістового модулю) і підсумкового контролю. Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи.

Контроль за навчально-пізнавальною діяльністю здійснюється у фронтальній, груповій, індивідуальній формах. Використовуються методи усного, письмового, тестового контролю, самоконтролю.

Семестровий контроль здійснюється під час семестрового іспиту, який проводиться в письмовій формі.

Денне відділення

Сз 1	Сз 2	Сз 3	Сз 4	Сз 5	Сз 6	Сз 7	Сз 8	Поточний контроль	Іспит	Максимальний бал
5	5	5	5	5	5	5	5	40	60	100
3	3	3	3	3	3	3	3	24		84

Примітки: 1) С1, С2, С3 і т.д. – семінарські заняття

2) У числівнику максимальний бал – при своєчасному та правильному виконанні, у знаменнику – мінімальний (при правильному, але несвоечасному виконанні)

Результати підсумкового контролю оцінюються за 100-бальною шкалою та чотирибальною («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).

Відповідність між шкалами встановлюється наступним чином:

Оцінка	
За 100-бальною шкалою	Для екзамену
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

6. Програма навчальної дисципліни

6.1. Основні теми дисципліни

Тема 1. Вступ. Філософія, її походження, проблематика.

Тема 2. Філософія Стародавнього Сходу.

Тема 3. Філософія Античності.

Тема 4. Філософія Середніх віків та доби Відродження.

Тема 5. Філософія Нового часу та Просвітництва.

Тема 6. Німецька класична філософія.

Тема 7. Некласична філософія кінця XIX-початку XX ст.

Тема 8. Історія філософії України.

Тема 9. Сучасна світова філософія.

Тема 10. Проблеми онтології.

Тема 11. Проблеми гносеології.

Тема 12. Філософська антропологія.

Тема 13. Соціальна філософія.

Тема 14. Глобальні проблеми сучасності та суспільний прогрес.

6.2. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Д.ф.н.	З.ф.н.
1.	Тема 2. Філософія Стародавнього Сходу.	2	
2.	Тема 3. Філософія Античності.	2	
3.	Тема 5. Філософія Нового часу та Просвітництва.	2	
4.	Тема 8. Історія філософії України.	2	
5.	Тема 9. Сучасна світова філософія.	2	
6.	Тема 12. Філософська антропологія.	2	
7.	Тема 13. Соціальна філософія.	2	
8.	Тема 14. Глобальні проблеми сучасності та суспільний прогрес.	2	
	Усього годин	16	

6.3. Теми лабораторних занять

Навчальним планом не передбачено.

6.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Д.ф.н.	З.ф.н.
1.	Тема 1. Вступ. Філософія, її походження, проблематика.	5	
2.	Тема 2. Філософія Стародавнього Сходу.	5	
3.	Тема 3. Філософія Античності.	5	
4.	Тема 4. Філософія Середніх віків та доби Відродження.	5	
5.	Тема 5. Філософія Нового часу та Просвітництва.	5	
6.	Тема 6. Німецька класична філософія.	6	
7.	Тема 7. Некласична філософія кінця XIX-початку XX ст.	5	
8.	Тема 8. Історія філософії України.	5	
9.	Тема 9. Сучасна світова філософія.	6	
10.	Тема 10. Проблеми онтології.	5	
11.	Тема 11. Проблеми гносеології.	5	
12.	Тема 12. Філософська антропологія.	5	
13.	Тема 13. Соціальна філософія.	5	
14.	Тема 14. Глобальні проблеми сучасності та суспільний прогрес.	5	
	Усього годин	72	

6.5. Індивідуальні та/або групові завдання

Навчальним планом не передбачено.

7. Література

7.1. Основна

1. Данильян О. Г. Філософія: підручник / О. Г. Данильян, О. П. Дзьобань ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. - 2-ге вид., перероб. і допов. - Харків : Право, 2018. - 430 с.
2. Кислюк К. В. Філософія : навч. посіб. для студентів ВНЗ усіх спец. / К. В. Кислюк. - 3-тє вид., випр. - Київ : Кондор, 2016. - 229 с.
3. Петрушенко В.Л. Філософія. Вступ до курсу, історія світової та української філософії, фундаментальні проблеми сучасної філософії: навч. посіб. / Віктор Петрушенко ; Нац. ун-т "Львів. політехніка". - 2-ге вид., випр. - Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2019. - 594 с.
4. Філософія : підруч. для студентів ВНЗ / Л. В. Губерський та ін.. - Вид. 2-ге, перероб. і допов. - Харків : Фоліо, 2018. - 620 с.
5. Філософія: підруч. для здобувачів вищ. освіти / О.В. Рябініна та ін.; за ред. О.В.Рябініної, Л. І. Юрченко]. - Харків : Вид-во Іванченка І. С., 2021. - 285 с.
6. Філософія: хрестоматія. Від витоків до сьогодення: навч. посіб. / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка ; уклад.: Л.В.Губерський та ін.; за ред. акад. НАН України Л.В.Губерського. - 2-ге вид., стер. - К. : Знання, 2012. - 621 с.

7.2 Допоміжна

- 1 Андрущенко В. П. Соціальна філософія. Історія, теорія, методологія: підруч. для ВНЗ / В. Андрущенко, Л. Губерський, М. Михальченко. - Вид. 4-те, випр. та допов. - Київ : Юрінком Інтер, 2016. - 551 с.
- 2 Бойченко І. В. Філософія незалежної України: витоки, напрями, представники: монографія/ Іван Васильович Бойченко; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. - К. : Промінь, 2013. - 375 с.
- 3 Забужко О. С. Шевченків міф України. Спроба філософського аналізу / Оксана Забужко; передм., упоряд. Р.Семків. - 5-те вид., переглянуте і допов. - Київ : Комора, 2017. - 300 с.
- 4 Захара І. С. Українська філософія: навч. посіб. / Захара І. С.; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка, Філософ. ф-т. - Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2014. - 353 с.
- 5 Історія української філософії: хрестоматія / Львівський національний ун-т ім. І.Франка ; упоряд. М. В. Кашуба. - Л. : Видавничий центр ЛНУ ім. І.Франка, 2004. - 356 с.
- 6 Конспект лекцій з дисципліни "Філософія": навч. посіб. / Г. О. Арсентьєва та ін.; Запорізь. нац. техн. ун-т. - Запоріжжя : ЗНТУ, 2015. - 133 с.
- 7 Множинська Р. В. Історія філософії (Антична філософія - Філософія доби Нового часу). Хрестоматія: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Р. В. Множинська ; Київ. нац. ун-т технологій та дизайну. - К. : КНУТД, 2011. - 223 с.
- 8 Назар П. С. Філософія людини та особистості: навч. посіб. для студентів вищ. навч. закл./ проф. Назар П. С. - Київ : Сталь, 2018. - 577 с.
- 9 Попович М. В. Філософія свободи / Мирослав Попович; упоряд. Л. Ф. Артюх, Н.Б.Вяткіна ; передм. Н. Б. Вяткіної. - Харків : Фоліо, 2018. - 523 с.
- 10 Прокопов Д. Є. Німецька філософія Нового часу: Просвітництво, Кант і рецепція критицизму: підруч. для студентів ВНЗ / Д. Є. Прокопов ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. - Київ : Київський університет, 2013. - 895 с.
- 11 Скомаровський В.О. Історія європейської філософії: Античність, Середньовіччя, Відродження: посібник / Валерій Скомаровський ; Європ. ун-т, Уман. філ. - Вид. 2-ге, випр. і допов. - Умань : Сочінський М. М., 2018. - 581 с.
- 12 Філософія в тестах : навч. посіб. / В. О. Чернієнко та ін.; Нац. аерокосм. ун-т ім. М.С.Жуковського "Харків. авіац. ін-т". - Харків : ХАІ, 2018. - 219 с.

- 13 Філософія середніх віків: навч.-метод. комплекс / Андрій Бурий ; Дрогоб. держ. пед. ун-т ім. Івана Франка. - Дрогобич : Вид. від. Дрогоб. держ. пед. ун-ту ім. Івана Франка, 2016. - 271 с.
- 14 Філософія: / Марія Фюрст, Юрген Тринкс у співпраці з Ніколаусом Галмером ; пер. з нім. Вахтанга Кебуладзе. - Київ : Дух і Літера : Ін-т реліг. наук св. Томи Аквінського, 2018. - 533 с.
- 15 Філософія: навчально-методичний посібник (у схемах і таблицях) / за наук. ред. проф. В. С. Бліхара. Львів: ПП «Арал», 2018. - 184 с.
- 16 Ярошовець В. І. Історія філософії: від структуралізму до постмодернізму: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / В. І. Ярошовець ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. - К. : Київський університет, 2008. - 262 с.

7.3 Методична

Методичні рекомендації щодо організації самостійної роботи з дисципліни «Філософія» для студентів всіх спеціальностей денної та заочної форм навчання. Покровськ : ДонНТУ, 2019.

<http://ea.donntu.edu.ua:8080/jspui/handle/123456789/31897>

8. Інформаційні ресурси

1. <http://www.nbuv.gov.ua> - Бібліотека ім. В. Вернадського
2. <https://filosof.com.ua> - Інституту філософії імені Г.С. Сковороди НАН України
3. <https://stud.com.ua/filosofiya/> - Підручники для студентів онлайн